

Sikkerhedsdatablad

Urtegaarden ApS	Produktreference : 652310 Citrongræsolie ØKO	Oprettet af: Vibeke Estrup
	Produktgruppe : Æteriske olier	
	Oprettet: 091222	Revideret: 170524

1. Identifikation af stoffet / præparatet og af selskabet/virksomheden

1.1 Produktidentifikator

Produktkode	: 652310
Handelsnavn	: Citrongræsolie ØKO
PR-nummer	: -
Unik formular identifikation (UFI)	: 2G5N-WYSM-R16V-A8YQ

1.2 Relevante identificerede anvendelser for stoffet eller blandingen samt anvendelser, der frarådes

Anbefalet anvendelse	: Til kosmetik og hygiejneprodukter.
Frarådet anvendelse	: Ingen.
Branche	: Industri generelt.

1.3 Nærmere oplysninger om leverandøren af sikkerhedsdatabladet

Leverandør

Urtegaarden ApS
Aldershvilevej 1.
Vivild. 8961 Allingåbro.
Danmark.
Telefon (+45) 8648 0011
Fax (+45) 8648 0808
www.urtogaarden.dk
CVR: 13 71 25 06

Kontaktperson : vibeke@urtogaarden.dk

1.4 Nødtelefon

: (+45) 8648 0011 eller 112

2. Fareidentifikation

2.1 Klassificering af stoffet eller blandingen

Toksicitet aspiration	: Kategori 1
Hudætsning-/irritation	: Kategori 2
Øjenskade/øjenirritation	: Kategori 2
Hudsensibilisering	: Kategori 1
Kronisk toksicitet for vandmiljøet	: Kategori 2

2.2 Mærkningselementer

Signalord: Fare

Sikkerhedsdatablad

Urtegaarden ApS	Produktreference : 652310 Citrongræsolie ØKO	Oprettet af: Vibeke Estrup
	Produktgruppe : Æteriske olier	
	Oprettet: 091222	Revideret: 170524

Faresætninger

H304 Kan være livsfarligt, hvis det indtages og kommer i luftvejene.

H317 Kan forårsage allergisk hudreaktion.

H315 Forårsager hudirritation.

H319 Forårsager alvorlig øjenirritation.

H412 Skadelig for vandlevende organismer, med langvarige virkninger.

Sikkerhedsætninger

P102 Opbevares utilgængeligt for børn.

P262 Må ikke komme i kontakt med øjne, hud eller tøj.

P280 Bær beskyttelseshandsker/beskyttelsestøj/øjensbeskyttelse /ansigtsbeskyttelse.

P305+P351+P338 VED KONTAKT MED ØJNENE: Skyl forsigtigt med vand i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser, hvis dette kan gøres let. Fortsæt skylning.

P301+P330+P331 I TILFÆLDE AF INDTAGELSE: Skyl munden. Fremkald IKKE opkastning.

P315 Søg omgående lægehjælp.

P273 Undgå udledning til miljøet.

2.3 Andre farer

PBT/vPvB: Indholdsstofferne er ikke PBT/vPvB iht. kriterierne i REACH bilag XIII.

Hormonforstyrrende egenskaber: Indholdsstofferne betragtes ikke som hormonforstyrrende iht. kriterierne i Forordning 2017/2100.

3. Sammensætning af / oplysning om indholdsstoffer

Stofnavn	EF-nr	CAS-nr	Vægt procent	Stofklassifikation (forordning 1272/2008)	REACH registreringsnummer
Citral (neral + geranial)	5392-40-5	226-394-6	70-82	Acute Tox. 5 (dermal) H312 Skin Irrit. 2; H315 Eye Irrit. 2A; H319 Skin Sens. 1B; H317 Aquatic acute 2; H400	Ingen data tilgængelig
Geraniol	203-377-1	106-24-1	1-10	Acute Tox. 5 (dermal) H312 Skin irrit. 2; H315 Eye Dam. 1; H318 Skin Sens 1; H317 Aquatic acute 3; H412	Ingen data tilgængelig
Geranyl acetate	203-341-5	105-87-3	1-10	Skin Irrit. 2; H315 Skin Sens. 1B; H317 Aquatic acute 2; H400 Aquatic chronic 3; H412	Ingen data tilgængelig

Sikkerhedsdatablad

Urtegaarden ApS	Produktreference : 652310 Citrongræsolie ØKO		Oprettet af: Vibeke
	Produktgruppe : Æteriske olier		Estrup
	Oprettet: 091222	Revideret: 170524	Version: 4.0

Linalool	201-134-4	78-70-6	1-10	Flam. Liq. 4; H227 Acte Tox. (oral) 5; H302 Skin Irrit.2; H315 Eye Irrit. 2A; H319 Skin Sens. 1B; H317 Aquatic acute 3; H400	Ingen data tilgængelig
Caryophyllene	201-746-1	87-44-5	1-10	Asp. Tox. 1; H304 Skin Sens. 1B; H317	Ingen data tilgængelig
Limonen	227-813-5	5989-27-5	1-10	Flam. Liq. 3; H226 Asp. Tox. 1; H304 H226 Skin Irrit.2; H315 Skin Sens. 1; H317 Aquatic Acute 1; H400 Aquatic Chronic 1; H410	Ingen data tilgængelig
2,2-dimethyl- 3-methylene- norbornane	201-234-8	79-92-5	1-10	Flam. Sol. 2; H228 Eye Irrit. 2B; H319 Aquatic acute 1; H400 Aquatic chronic 1; H410	Ingen data tilgængelig
6-methyl-5- hepten-2-one	110-93-0	203-816-7	1-10	Flam. Liq. 3; H226 Acute Tox. (dermal) 5; H302 Aquatic acute 3; H412	Ingen data tilgængelig
Citronellol	203-375-0	106-22-9	0,1-1	Acute Tox. (oral) 4; H302 Acute Tox. (dermal) 4; H312 Skin Irrit. 2; H315 Eye Irrit. 2A; H319 Skin Sens. 1B; H317 Aquatic acute 2; H400	Ingen data tilgængelig
Isoeugenol	202-590-7	97-54-1	0,1-1	Acute Tox. (oral) 4; H302 Acute Tox. (dermal) 4; H312 Acte Tox. (inhalation) 4; H332 Skin Irrit. 2; H315 Eye Irrit 2A; H319 Skin Sens. 1; H317 STOT SE 3; H335 Aquatic acute 2; H400	Ingen data tilgængelig

Sikkerhedsdatablad

Urtegaarden ApS	Produktreference : 652310 Citrongræsolie ØKO	Oprettet af: Vibeke Estrup	
	Produktgruppe : Æteriske olier	Version: 4.0	
	Oprettet: 091222	Revideret: 170524	

Citronellal	203-376-6	106-23-0	0,1-1	Flam. Liq. 4; H227 Acute Tox. (oral); H302 Acute Tox. (dermal) 5; H312 Skin Irrit. 2; H315 Eye Irrit. 2; H319 Skin Sens. 1B; H317 Aquatic acute 2; H400 Aquatic chronic 3; H412	Ingen data tilgængelig
Nerol	203-378-7	106-25-2	0,1-0,5	Acute Tox. (oral) 5; h302 Eye Irrit. 2; H319 STOT SE 3; H335 Skin Irrit. 2; H315 Skin Sens. 1B; H317 Aquatic acute 2; H400	Ingen data tilgængelig

(Se afsnit 16 for fuld ordlyd af H-sætninger nævnt i dette afsnit)

Andre oplysninger

Ifølge EU-direktiv 2003/15/EØF skal indholdet af 26 allergene stoffer i slutprodukter deklarerer. For produkter, der ikke afrenses skal der deklarerer, hvis koncentrationen overstiger 0,001 % (10 ppm). For produkter, der afrenses, skal der deklarerer hvis koncentrationen overstiger 0,01 % (100 ppm).

Følgende af de 26 allergene stoffer findes i Citrongræsolie ØKO:

Citral, CAS-nr. 5392-40-5: Op til 82%
Geraniol, CAS-nr. 106-24-1: Op til 10%
Linalool, CAS-nr. 78-70-6: Op til 10%
Limonen, CAS-nr. 5989-27-5: Op til 10%
Citronellol, CAS-nr. 106-22-9: Op til 1%
Isoeugenol, CAS-nr. 97-54-1: Op til 1%

4. Førstehjælpsforanstaltninger

4.1 Beskrivelse af førstehjælpsforanstaltninger

Indånding : Søg frisk luft og hvile. Søg læge straks, hvis symptomer opstår.
Hudkontakt : Fjern forurenede tøj. Skyl grundigt med vand og vask med sæbe.
Øjenkontakt : Fjern eventuelle kontaktlinser, spil øjet op, og skyl grundigt med vand (helst fra øjenskyller) i mindst 15 minutter. Søg lægehjælp.
Indtagelse : Skyl munden grundigt og drik meget vand. Fremkald ikke opkastning. Søg læge ved vedvarende ubehag og vis dette sikkerhedsdatablad.
Forbrænding : Skyl med vand til smerterne ophører. Fjern tøj. Søg læge/sygehus.

Sikkerhedsdatablad

Urtegaarden ApS	Produktreference : 652310 Citrongræsolie ØKO	Oprettet af: Vibeke Estrup
	Produktgruppe : Æteriske olier	
	Oprettet: 091222	Revideret: 170524

4.2 Vigtigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede

Virker irriterende på huden – kan medføre rødme. Kan give overfølsomhed ved kontakt med huden. Symptomerne er rødme, hævelse, vabler og sår dannelse – udvikles oftest langsomt. Forårsager alvorlig øjenirritation.

4.3 Angivelse af om øjeblikkelig lægehjælp og særlig behandling er nødvendig

Behandles symptomatisk.

5. Brandbekæmpelse

5.1 Slukningsmidler

Slukningsmidler : Pulver, skum, vandtåge eller kulsyre.

Uegnede slukningsmidler : Vandstråle.

5.2 Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen

Brandfarlig væske. Ved brand udvikles kulmonoxid og kuldioxid. Undgå indånding af dampe og røggasser – søg frisk luft.

5.3 Anvisninger for brandmandskab

Hvis det kan gøres uden fare, fjernes beholdere fra det brandtruede område. Undgå indånding af dampe og røggasser – søg frisk luft. Hvis der er risiko for udsættelse for dampe og røggasser, skal der bæres luftforsynet åndedrætsværn.

6. Forholdsregler over for udslip ved uheld

6.1 Personlige sikkerhedsforanstaltninger, personlige værnemidler og nødprocedurer

Brug handsker. For indsatspersonel anbefales, at der anvendes beskyttelsesdragt svarende til EN 368, type 3 samt luftforsynet åndedrætsværn.

6.2 Miljøbeskyttelsesforanstaltninger

Spild må ikke udledes til kloak og/eller overfladevand. Forhindr yderligere lækage eller udslip, hvis det er sikkerhedsmæssigt muligt.

Se desuden afsnit 12.

6.3 Metoder og udstyr til inddæmning

Større spild opsamles med sand, kisel eller andet ikke-brandbart absorberende materiale og placeres i affaldsbeholdere i henhold til de lokale myndigheders forskrifter.

Ved mindre spild vaskes med sæbe og vand, og der aftørres. Aftørringsmateriale fjernes fra lokalet.

6.4 Henvisning til andre punkter

Se afsnit 8 for værnemiddeltyper; Se afsnit 13 for bortskaffelse.

Sikkerhedsdatablad

Urtegaarden ApS	Produktreference : 652310 Citrongræsolie ØKO	Oprettet af: Vibeke Estrup
	Produktgruppe : Æteriske olier	Version: 4.0
	Oprettet: 091222	Revideret: 170524

7. Håndtering og opbevaring

7.1 Forholdsregler for sikker håndtering

Undgå stænk i øjnene og spild på huden. Undgå indånding af dampe. Sørg for tilstrækkelig ventilation. Forebyg statisk elektricitet. Skal håndteres i overensstemmelse med god erhvervshygiejne og sikkerhedsforanstaltninger. Se endvidere punkt 8 for oplysninger om forholdsregler ved brug og personlige værnemidler.

7.2 Betingelser for sikker opbevaring, herunder eventuel uforenelighed

Opbevar beholderen tæt lukket på et tørt og godt ventileret sted, beskyttet mod luft og lys. Åbnet emballage skal lukkes omhyggeligt og opbevares oprejst for at forebygge lækage. Opbevares forsvarligt og utilgængeligt for børn.

7.3 Særlige anvendelser

8. Eksponeringskontrol / personlige værnemidler

8.1 Kontrolparametre

Grænseværdi

Stofnavn	Periode	ppm	Mg/m ³	Fiber/cm ³	Bemærkn.	Anmærkn.
D-limonen		75				

Målingsmetoder: Overholdelse af de angivne grænseværdier kan kontrolleres ved arbejds-hygiejniske målinger.

Retsgrundlag: Bekendtgørelse om grænseværdier for stoffer og materialer nr. 698/2020. At-vejledning. C.0.1 om grænseværdier for stoffer og materialer, August 2007.

Afledte nuleffektniveauer (DNEL)

Ingen information tilgængelig.

Forventet nuleffekt-koncentration (PNEC)

Ingen information tilgængelig.

Sikkerhedsdatablad

Urtegaarden ApS	Produktreference : 652310 Citrongræsolie ØKO	Oprettet af: Vibeke Estrup
	Produktgruppe : Æteriske olier	
	Oprettet: 091222	Revideret: 170524

8.2 Eksponeringskontrol

Tekniske foranstaltninger : Tilstrækkelig ventilation skal sikres, specielt i tillukkede områder.

Personlige værnemidler

Beskyttelse af øjne : Tætsluttende beskyttelsesbriller.

Beskyttelse af hænder : Beskyttelseshandsker.

Beskyttelse af hud og krop : Benyt passende beskyttelsesdragt.

Åndedrætsværn : Anvendes ved utilstrækkelig ventilation.

Hygiejniske foranstaltninger : Skal håndteres i overensstemmelse med god erhvervshygiejne og sikkerhedsforanstaltninger.

Foranstaltninger til begrænsning af eksponering af miljøet: Må ikke udledes til miljøet. Det skal sikres at lokale regler for udledning overholdes.

9. Fysisk og kemiske egenskaber

9.1 Oplysninger om grundlæggende fysiske og kemiske egenskaber

Fysisk form	: Flydende væske
Farve	: Klar svag gullig
Duft	: Karakteristisk
Smeltepunkt/frysepunkt	: n/a
Kogepunkt eller begyndelseskogepunkt og kogepunktsinterval (°C)	: n/a
Antændelighed (fast stof, luftart)	: n/a
Øvre og nedre eksplosionsgrænse (vol-%)	: n/a
Flammepunkt (°C)	: 71°C
Selvantændelsestemperatur (°C)	: n/a
Nedbrydningstemperatur (°C)	: n/a
pH	: Neutral
Kinematisk viskositet (mm ² /s ved 40°C)	: n/a
Opløselighed (mg/l)	: Fuldt opløselig i ethanol
Fordelingskoefficient n-oktanol/vand log K _{ow}	: n/a
Damptryk	: n/a
Massefylde og/eller relativ massefylde (g/cm ³)	: 0,869-0,904 g/cm ³ ved 20°C
Relativ dampmassefylde (luft = 1=)	: n/a
Partikelegenskaber	: n/a

9.2 Andre oplysninger

Refraktionsindeks	: 1,483-1,489
Vandopløselighed	: Uopløselig
Optisk rotation	: -3° / +1°

Sikkerhedsdatablad

Urtegaarden ApS	Produktreference : 652310 Citrongræsolie ØKO	Oprettet af: Vibeke Estrup
	Produktgruppe : Æteriske olier	
	Oprettet: 091222	Revideret: 170524

10. Stabilitet og reaktivitet

10.1 Reaktivitet

Ingen kendte.

10.2 Kemisk stabilitet

Stabilt under normale forhold.

10.3 Risiko for farlige reaktioner

Ingen kendte.

10.4 Forhold, der skal undgås

Direkte sollys, luft, fugt, flammer, gnister og temperaturer over 40°C.

10.5 Materialer, der skal undgås

Oxidations- og reduktionsmidler.

10.6 Farlige nedbrydningsprodukter

Ingen kendte.

11. Toksikologiske oplysninger

11.1 Oplysninger om toksikologiske oplysninger

Akut toksicitet – oral : LD₅₀ (oral, rotte) > 5000 mg/kg

Akut toksicitet – dermal : LD₅₀ (dermal, mus): Svag irritationseffekt
Dermal, kanin, 24H 500 mg: Mulig irritationseffekt
Dermal, gris 100%: Svag irritationseffekt
LD₅₀ (dermal, kanin) > 5000 mg/kg

Akut toksicitet – indånding : -

Hudætsning/-irritation : Virker irriterende på huden – kan medføre rødme.

Alvorlig øjenskade/øjenirritation : Forårsager alvorlig øjenirritation.

Respiratorisk sensibilisering eller hud sensibilisering : Kan give overfølsomhed ved kontakt med huden. Symptomerne er rødme, hævelse, vabler og sår dannelse – udvikles oftest langsomt.

Kimcellemutagenicitet : Kriterierne for klassificering kan på grundlag af de foreliggende data ikke anses for at være opfyldt.

Sikkerhedsdatablad

Urtegaarden ApS	Produktreference : 652310 Citrongræsolie ØKO	Oprettet af: Vibeke Estrup
	Produktgruppe : Æteriske olier	Version: 4.0
	Oprettet: 091222	Revideret: 170524

Kræftfremkaldende egenskaber : Kriterierne for klassificering kan på grundlag af de foreliggende data ikke anses for at være opfyldt.

Reproduktionstoksicitet : Kriterierne for klassificering kan på grundlag af de foreliggende data ikke anses for at være opfyldt.

Enkel STOT-eksponeringer : Kriterierne for klassificering kan på grundlag af de foreliggende data ikke anses for at være opfyldt.

Gentagne STOT-eksponeringer : Kriterierne for klassificering kan på grundlag af de foreliggende data ikke anses for at være opfyldt.

Aspirationsfare : Kan være livsfarligt hvis det indtages og kommer i luftvejene.

Andre toksikologiske virkninger : Ingen information tilgængelig.

11.2. Oplysninger om andre farer

Ingen tilgængelig data om hormonforstyrrende egenskaber i mennesker.

12. Miljøoplysninger

12.1 Toksicitet

Skadelig for vandlevende organismer, med langvarige virkninger.

Følgende oplysninger findes på indholdsstofferne:

Alpha Pinene: LC₅₀ Fisk (*Pimephales promelas*) 96h = 0,28 mg/l; LC₅₀ Dafnier (*Daphnia magna*) 48h = 41 mg/l.

Camphene: EC₅₀ Alger (*Desmodesmus subspicatus*) 72h = 1000 mg/l; LC₅₀ flow-through Fisk (*Brachydanio rerio*) 96h = 0,72 mg/l; LC₅₀ statisk Fisk (*Brachydanio rerio*) 96h = 150 mg/l.

Limonene: LC₅₀ Fisk (*Pimephales promelas*) 96h = 0,619-0,796 mg/l; LC₅₀ flow-through Fisk (*Oncorhynchus mykiss*) 96h = 35 mg/l.

12.2 Persistens og nedbrydelighed

Produktet forventes at være fuldstændigt biologisk nedbrydeligt.

12.3 Bioakkumuleringspotentiale

Ingen information tilgængelig.

12.4 Mobilitet i jord

Uopløseligt i vand.

12.5 Resultater af PBT- og vPvB-vurdering

Indholdsstofferne er ikke PBT/vPvB iht. Kriterierne i REACH bilag XIII.

12.6 Hormonforstyrrende egenskaber

Produktet indeholder ingen stoffer, der vides eller mistænkes for at være hormonforstyrrende i vand.

Sikkerhedsdatablad

Urtegaarden ApS	Produktreference : 652310 Citrongræsolie ØKO	Oprettet af: Vibeke Estrup
	Produktgruppe : Æteriske olier	
	Oprettet: 091222	Revideret: 170524

12.7 Andre negative virkninger

Ingen kendte.

13 Bortskaffelse

13.1 Metoder til affaldsbehandling

Restaffald/restprodukter: Bortskaffes under overholdelse af gældende bestemmelser

Forurenede emballage: Tomme beholdere skal bringes til et godkendt affaldsdeponeringssted for genbrug eller bortskaffelse.

14. Transportoplysninger

ADR/RID

- 14.1 UN-nummer eller ID-nummer : 3082
14.2 UN-forsendelsesbetegnelse : Environmentally hazardous substance, Liquid, N.O.S
(lemongrass oil)
14.3 Transportfareklasse(r) : 9
14.4 Emballagegruppe : III
14.5 Miljøfarer : Ved mængder over 5 l/kg

ADN

- 14.1 UN-nummer eller ID-nummer : 3082
14.2 UN-forsendelsesbetegnelse : Environmentally hazardous substance, Liquid, N.O.S
(lemongrass oil)
14.3 Transportfareklasse(r) : 9
14.4 Emballagegruppe : III
14.5 Miljøfarer : Ved mængder over 5 l/kg

IMDG

- 14.1 UN-nummer eller ID-nummer : 3082
14.2 UN-forsendelsesbetegnelse : Environmentally hazardous substance, Liquid, N.O.S
(lemongrass oil)
14.3 Transportfareklasse(r) : 9
14.4 Emballagegruppe : III
14.5 Miljøfarer : Ved mængder over 5 l/kg
14.5A IMDG Code segregation group :

ICAO/IATA

- 14.1 UN-nummer eller ID-nummer : 3082
14.2 UN-forsendelsesbetegnelse : Environmentally hazardous substance, Liquid, N.O.S
(lemongrass oil)
14.3 Transportfareklasse : 9
14.4 Emballagegruppe : III

14.6 Særlige forsigtighedsregler for brugeren

Sikkerhedsdatablad

Urtegaarden ApS	Produktreference : 652310 Citrongræsolie ØKO	Oprettet af: Vibeke Estrup
	Produktgruppe : Æteriske olier	
	Oprettet: 091222	Revideret: 170524

14.7 Bulktransport til søs i henhold til IMO-konventionen

15. Oplysninger om regulering

15.1 Særlige bestemmelser/særlig lovgivning for stoffet eller blandingen med hensyn til sikkerhed, sundhed og miljø.

15.2 Kemikaliesikkerhedsvurdering

Der er ikke udført kemikaliesikkerhedsvurdering.

16. Andre oplysninger

Der er foretaget ændringer i følgende : Pkt.1.1
Metode til klassificering :

Beregning på baggrund af farerne for de kendte bestanddele.

H-sætninger

H226 Brandfarlig væske og damp.

H228

H302 Farlig ved indtagelse.

H304 Kan være livsfarligt, hvis det indtages og kommer i luftvejene.

H312

H315 Forårsager hudirritation.

H317 Kan forårsage allergisk hudreaktion.

H318 Forårsager alvorlig øjenskade.

H319 Forårsager alvorlig øjenirritation.

H332 Farlig ved indånding.

H335 Kan forårsage irritation af luftvejene.

H400 Meget giftig for vandlevende organismer.

H410 Meget giftig med langvarige virkninger for vandlevende organismer.

H412 Skadelig for vandlevende organismer, med langvarige virkninger.

Uddannelse

Ingen særlig uddannelse er nødvendig, men et grundigt kendskab til dette sikkerhedsdatablad bør være en forudsætning.

Øvrige oplysninger

Oplysningerne i dette produkt-datablad er udarbejdet på baggrund af senest tilgængelige data og anerkendte "god praksis" koder.

Oplysningerne er givet på baggrund af den viden Urtegaarden ApS besidder i dag, men gives uden garanti for produktets egenskaber, uden ansvar for at oplysningerne er tilstrækkelige eller korrekte i alle tilfælde, og kan ikke danne grundlag for kontraktmæssige retsforhold.

Oplysninger hidrører udelukkende det specifikke produkt og gælder ikke hvis produktet blandes med andre produkter eller bruges i produktion.

Sikkerhedsdatablad

Urtegaarden ApS	Produktreference : 652310 Citrongræsolie ØKO	Oprettet af: Vibeke Estrup
	Produktgruppe : Æteriske olier	Version: 4.0
	Oprettet: 091222	Revideret: 170524

De givne arbejdsbetingelser ligger uden for vores kendskab og kontrol, og det er brugerens ansvar at gældende retningslinier overholdes.

Fremstillet ved vanddampdestillering af græsset fra økologisk *Cymbopogon flexuosus*.